

at paaftaae, at der ikke i denne Sal skulde være en virkelig, ikke ubetydelig Uovereensstemmelse tilstede med Hensyn til de jydskt Jernbanearbejders Fremme, men jeg tør paaftaae, at den ofte synes noget større, end den i Virkeligheden er. Paa den ene Side er det nemlig sikkert, at der ikke er Nogen her i Thinget, som har villet modfatte sig enhver Jernbane, som ikke strax fuldt forrentede den ved dens Anlæg og Driftsmateriellets Anstafselse forvoldte Udgift; paa den anden Side er der dog vistnok heller ikke Nogen her, som vilde stemme for en hvilken som helst Banes Anlæg, som for Alvor vilde paaftaae, at ethvert Jernbaneanlæg kunde være heldbringende for Landet. Det bliver altsaa stedse et Spørgsmaal, som maa undersøges i det Enkelte med Hensyn til den og den Linies hele Betydning og med Hensyn til Landets finansielle Vilkaar i det Hele. Det kan nemlig ikke feile, at Alle vilde være enige om, at der ogsaa er et finansielt Hensyn at tage ved denne Sag. Saa godtsom Alle, selv de, der have talt varmt og ivrigt for Fortsættelsen af Jernbaneanlægene, have dog, hvis jeg ikke tager ganske feil, erkjendt, at der ved Gjennemførelsen af de enkelte Linier nødvendigvis maatte tages et væsentligt finansielt Hensyn.

Hvad nu dette finansielle Hensyn angaaer, da forekommer det mig, at den Erfaring aldeles nødvendig maa tages i Betragtning, som vi hidtil have indvundet ved Anvendelsen af Loven af 10de Marts 1861. Det maa derfor være mig tilladt, for mit Vedkommende ibetmindste, at aflægge et Vidnesbyrd imod den Opfattelse, som af den høitærede Indenrigsminister er bleven gjort gjældende med Hensyn til den Contract, som endeligt blev sluttet efter Loven af 10de Marts 1861, men som foreløbigt alt var affluttet, og hvortil denne Lov i Virkeligheden støttede sig. Jeg anseer det for upassende, ja for aldeles urigtigt her at gaae ind paa en historisk eller psykologisk Burdering af de Forhold og øvrige eiendommelige Momenter, hvorved det blev muligt at opnaae en saadan Contract som den, der blev affluttet i Henhold til Loven af 1861. Jeg holder mig til den Betydning, som det Valg, Regjeringen dengang betingede sig mellem Betaling i rede

Penge og Betaling i Obligationer til en vis forholdsmaessig god Cours, i Virkeligheden har havt for Landet i finansiell Henseende under den ikke ganske korte Tidsperiode, for hvilken der sluttedes Contract; jeg troer, at det kan have sin Interesse et Dieblit at dvæle ved den Udvikling, som Forholdene i saa Henseende have havt. Jeg er den høitærede Finantsminister taknemmelig, fordi han forstaaede mig og Thinget for Brugen af den altid besværlige, særlige Interpellationsform, ibet han, da jeg henvendte mig til ham og udtalte Ønsket om Oplysning om, hvorledes Betalingen i Virkeligheden er bleven ydet for Jernbanearbejderne efter Loven af 1861, strax erklærede sig villig til at meddele Oplysning herom. Spørgsmaalet om, hvorledes dette hele Forhold i Virkeligheden har ordnet sig, om hvormange Obligationer der ere blevne udstedte paa Mærkedet, og hvormange dette altsaa har kunnet — med eet Ord — forbrøge under de i Aarene 1861—1868 stedfindende Forhold, staaer i den næste Forbindelse med, hvad vi for Fremtiden i lignende Retning med nogenlunde Rimelighed tør vove os ind paa, og hører altsaa nødvendigvis med til den hele finansielle Betragtning af det foreliggende Lovforslag. De Opgjørelser, som jeg nu skal tillade mig at angive, støtte sig naturligvis ganske til de samme Talangivelser, som den høitærede Minister foreleden havde for sig, men de ere stillede noget anderledes sammen; det var jo nemlig umuligt for den høitærede Minister at vide, fra hvilket Synspunkt jeg nærmest interesserede mig for Sagen. Det vil af disse Tal sees, i hvilken betydelig Grad der har fundet særlige Overenskomster Sted om en Betalingsmaade, afvigende fra den, der nærmest var fastsat i Contracten af 1861, men disse Overenskomster ere jo kun blevne mulige derved, at Entreprenøren var pligtig til at tage imod Obligationer til en fast Cours, saa at Regjeringen altid var istand til at falde tilbage til dette Betalingsmiddel under de senere forandrede finansielle Forhold. I Aaret 1860—61 var der Spørgsmaal om en Betaling af 500,000 Rd. Betalingen er med Undtagelse af et aldeles forsvindende Beløb af 125 Rd., der blev betalt contant uden Rabat, ifølge særlig Over-